

● VÝSTAVY:

- **STÁLÁ ARCHEOLOGICKÁ, PŘÍRODOVĚDNÁ A NÁRODOPISNÁ EXPOZICE**
- **PŘÍBĚH MĚSTA ČESKÝCH BUDĚJOVIC**
- **MINCOVÁNÍ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**
- **MĚSTSKÝ ZNAK**
- **9. 2. 2024 - 12. 5. 2024**
HISTORICKÉ PLAKÁTY TATRA
- **26. 4. 2024 - 15. 9. 2024**
LVÍ SILOU, VZLETEM SOKOLÍM
- **8. 5. 2024 - 5. 1. 2024**
KELTOVÉ NA JIHU BOIOHAEMA
- **24. 5. 2024 - 24. 11. 2024**
„DRUHÝ“ ŽIVOT JANA ŽIŽKY

● EXPONÁT MĚSÍCE:

- **ZAJÍMAVOSTI Z MUZEJNÍCH SBÍREK**
vitrína v přízemí vedle recepcce

● EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY:

Objednávky: : 391 001 528, 727 822 573
<http://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/pro-skoly/objednavkovy-formular/>

Edukační programy ke krátkodobým výstavám:

- **SOKOL NA JIHU ČECH V LETECH 1869 - 2024** 26. 4. 2024 - 15. 9. 2024
- **KELTOVÉ NA JIHU BOIOHAEMA** 8. 5. 2024 - 5. 1. 2025

Edukační programy ke stálé expozici muzea:

- **PŘÍRODOVĚDA, GEOLOGIE, ARCHEOLOGIE, NÁRODOPIŠ**
- **MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE V PROMĚNÁCH ČASU**

Edukační vycházky městem: 1. 5. 2024 – 30. 9. 2024

- **PO STOPÁCH KONĚSPŘEŽKY**
- **POJĎ VEN S HOLUBEM EMILEM**

Edukační programy na pobočkách Jihočeského muzea: 1. 4. 2024 – 30. 10. 2024

- **ARCHEOSKANZEN TROCNOV** Život ve středověku na přelomu 14. a 15. století
Zemědělství a strava na přelomu 14. a 15. století
Čas války ve středověku na přelomu 14. a 15. století
Řemesla a technologie na přelomu 14. a 15. století
Náboženství a svátky na přelomu 14. a 15. století

Interaktivní výukové programy pro školy:

- **PRVNÍ LÉTA PRVNÍ REPUBLIKY** - prvorepublikové Československo v letech 1918-1920
- **ARCHEOLOGICKÉ MUZEJNÍ KUFŘÍKY** Život v době kamenné - lovci a sběrači; Život v době kamenné - první zemědělci; Život v době bronzové - využití prvních kovů; Život v době v železné - rozvoj řemesel; Život v době římské - neklidné sousedství; Život v době stěhování národů - Slované na našem území; Život v době románské - Čechy v době knížecí; Život v době lucemburské - střední Evropa předhusitská

Pro více informací o edukačních programech se podívejte na webové stránky Jihočeského muzea v Českých Budějovicích.

<https://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/aktualni-nabidka/>

EXPONÁT MĚSÍCE KVĚTNA SVATEBNÍ PAMĚTNÍ MINCE, MEDAILE A PLAKETY



Svatby - ty první, ale i stříbrné a zlaté, si lidé často připomínali vydáváním pamětních mincí, medailí a plaket. V upomínku na slavný den či na společně strávená desetiletí je vydávali panovníci a šlechta, ale i bohatí měšťané.

Správná řešení: Květy: chřpa, heřmáněk, jetel, řezalka, bodlák; Ryby a rybníky: Rožmberk; Hmyz: slunéčko - brodek, bělásek - motýl, včela - blanokřídlý hmyz, 15 - Insecta; Taxonomie: mech, netopýr, jedle, pavouk; **Binomická nomenklatura:** Carl von Linné; **Léčivá rostlina - léčivá bylina:** pampeliška smetánka - popis 1 + obrázek 5, arnika horská - pop 2 + obr 1, šalvěj lékařská - pop 3 + obr 3, heřmáněk pravý - pop 4 + obr 2, máta peprná - pop 5 + obr 4, řezalka tečkovaná - pop 6 + obr 6



Dětský měsíčník od skřítků Muzejníčků z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Milé děti,

květen je pátým měsícem v roce. Přináší s sebou teplejší počasí a kvetoucí přírodu. V této době se slaví Den matek, kdy děti dávají svým maminkám dárky a projevují jim lásku. Květen také znamená čas venkovních aktivit, jako jsou pikniky, hry a procházky v přírodě. Právě na přírodu je zaměřeno toto číslo Muzejníčku. Vyzkoušejte si své znalosti zvířat a rostlin. Přejeme vám hodně štěstí a zábavy při plnění úkolů!

Stálá přírodovědná expozice

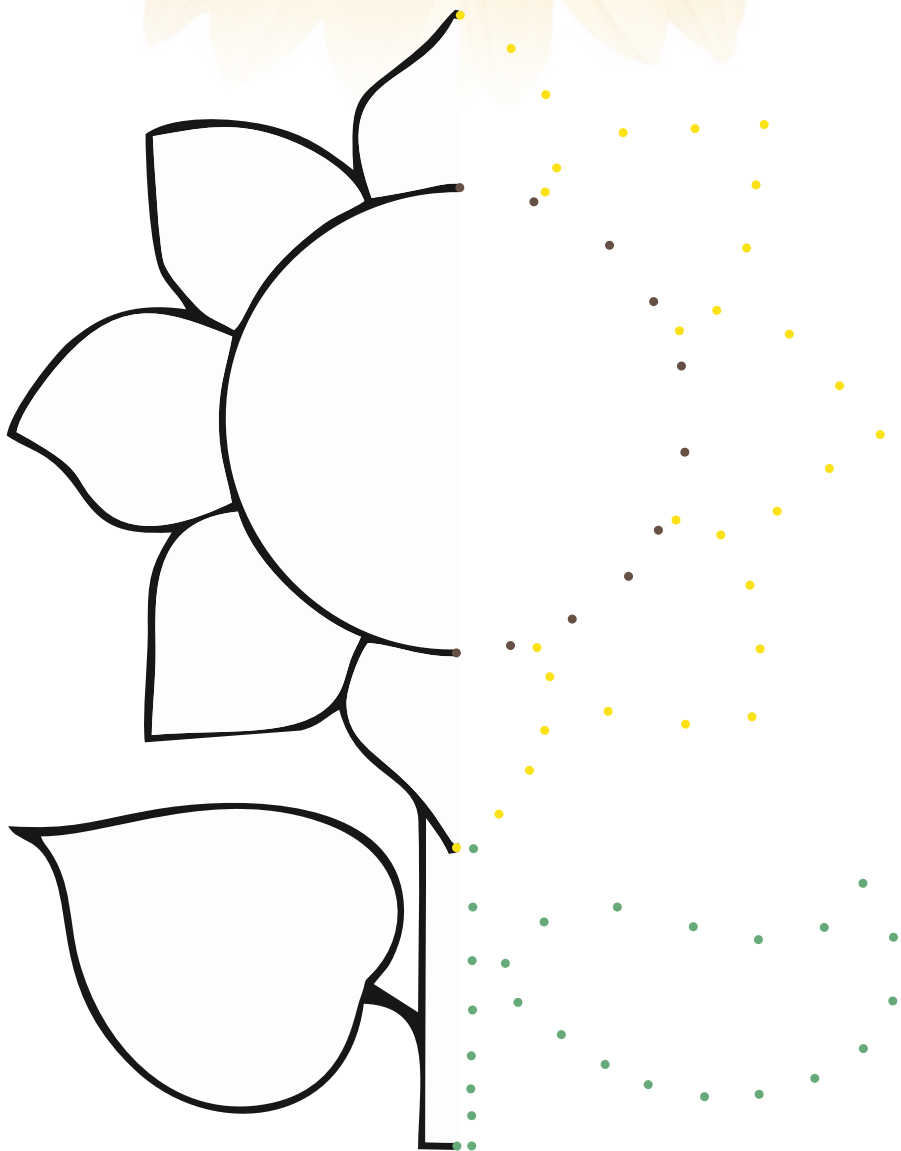
Srdečně Vás zveme do části stálé expozice muzea, která se zaměřuje na přírodní bohatství jižních Čech. Procházka úvodní chodbou vás seznámí s vegetací, klimatem a geologií regionu. Další prostory expozice vám přiblíží suchozemské biotopy a vodní ekosystémy, včetně simulace života v lese, v řekách a v rybnících. Interaktivní prvky a edukační pomůcky vám pomohou lépe pochopit krásy naší jihočeské přírody. Těšíme se na vaši návštěvu!



ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Slunečnice

Na tento úkol budeš potřebovat 3 pastelky - žlutou, hnědou a zelenou. Sleduj tečky dané barvy a dokresli slunečnici. Nezapomeň si ji vybarvit!

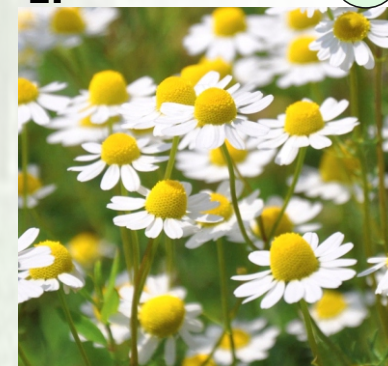


ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

1.



2.



3.



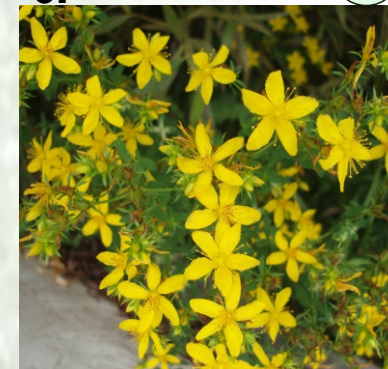
4.



5.



6.



ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

LÉČIVÁ ROSTLINA - LÉČIVÁ BYLINA

obsahuje účinné látky příznivě ovlivňující stav organismu.

Přečti si popis rostliny, přiřaď správnou číslici k názvu byliny a k obrázku.

- Arnika horská Máta peprná Třezalka tečkovaná
 Heřmánek pravý Pampeliška smetánka Šalvěj lékařská

1 Roste kdekoli, přesto je léčivou rostlinou. Příznivé účinky mají květy, listy a kořen. Z květů lze připravit vynikající med, listy jsou výbornou přísadou do salátů a praženým kořenem můžete nahradit kávu. Je pomocníkem při ledvinových kamenech, při onemocnění žlučníku a potížích s játry.

2 Ve volné přírodě ji nalezneme v Krkonoších a na Šumavě. Léčivá je celá - květy, stonky i oddenky. Můžete si ji pořídit v podobě masážních olejů, masť, gelů, tinktur, koupelových solí a krémů. Je antioxidantem. Prospívá obranyschopnosti organismu, působí příznivě na zdraví jater a pozitivně ovlivňuje dýchací systém.

3 Často ji pěstujeme ji na svých zahrádkách. Nese rodové pojmenování podle latinského „salvare“, spasit nebo uzdravit. Zpracovávají se listy a nař. Prospívá zdravému fungování dýchacích cest a normálnímu trávení.

4 Roste na polích i na lukách. Používá se pouze květ, nejčastěji na přípravu čajů, olejů a masť. Působí protizánětlivě, uvolňuje křeče a zvyšuje pocení. Snižuje bolest, urychluje hojení, působí proti vyrážkám a zabraňuje tvoření velkých jizev.

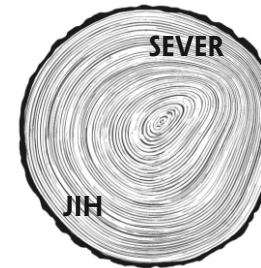
5 Málokdy roste ve volné přírodě, ale pěstuje se téměř na celém světě. Používají se listy a vrcholky stonků, které obsahují silici s mentolem. Podporuje činnost trávicího traktu, posiluje obranyschopnost, napomáhá relaxaci a spánku a působí proti nadýmání. Mentol se přidává do zubních past, žvýkaček a masážních gelů.

6 Roste na mezích, na okrajích cest a lesů, na lukách. Má dobrý vliv na duševní zdraví, působí jako antivirotikum, pomáhá ke srovnání hormonální rovnováhy, léčí pokožku.

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

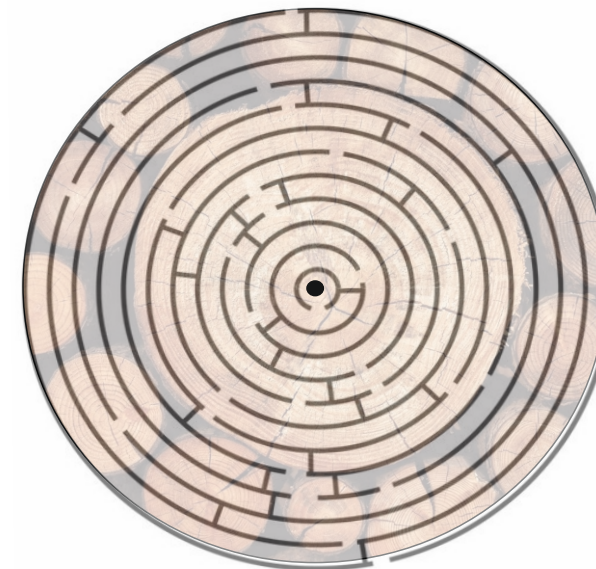
LETOKRUHY - co prozradí příčný řez stromu.

Letokruhy jsou vrstvy, které lze pozorovat na příčném řezu kmenem stromu. Vznikají v důsledku **pravidelného dorůstání cévnatiny** zvané **kambium**. Rychlost růstu závisí na ročním období. Letokruhy jsou obvykle výraznější v mírných klimatických oblastech, kde jsou větší rozdíly mezi teplými a chladnými částmi roku.



Letokruh je přírůstek dřeva vytvořený kambiem v průběhu **jednoho vegetačního období**. Jeden letokruh odpovídá jednomu vegetačnímu období. V našich oblastech je to jeden **letokruh za jeden rok**. Počet letokruhů na příčném řezu tedy odpovídá stáří stromu. Na pařezu lze pomocí nich také **určit jih nebo sever**.

Bělové dřevo
Dřeň
Jádrové dřevo
Letokruh
Kambium
Kůra



Běl u rostoucího stromu vede vodu s minerálními látkami od kořenů k listům, má funkci zásobní.

Jádro neobsahuje živé buňky a vodivé cesty jsou pro vodu běžně neprůchodné. Zvyšuje stabilitu kmene a obsahuje jádrové látky.

Dřeň představuje centrální část jádra stromu, biologicky střed kmene.

NAJDI CESTU BLUDIŠTĚM K DŘENI

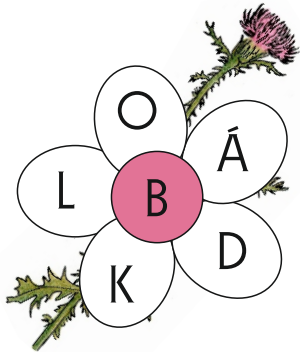
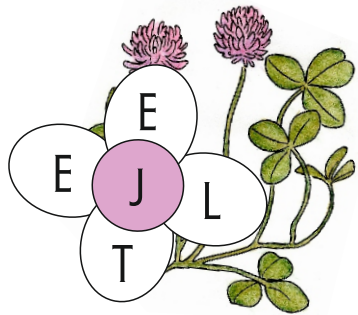
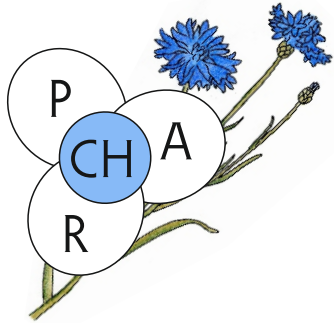


ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Květy

Včely, motýli a další hmyz jsou častými návštěvníky na květinách. Když tito návštěvníci sbírají sladký nektar z květů, natchytají na sebe trošku pylu. Jakmile přistanou na dalším květu, trochu pylu z nich opadá. To pomůže druhé rostlině vytvořit semínka, která jsou nezbytná pro růst nových kytiček.

Rozlušti naše květy, schovávají se v nich jména květin. Písmeno uprostřed je vždy počáteční, ale zbytek je pomíchaný.



ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Ryby a rybníky

Rybníky jsou uměle vytvořené vodní nádrže, které lidé budují už od středověku. Málo kdo z nás možná ví, že rybníky kdysi stavěli mniši. Ti je začali stavět proto, aby mohli chovat ryby a aby mohli lépe hospodařit s vodou. Rybníky jsou důležité nejen pro nás, ale i pro přírodu. Pomáhají při zavlažování polí a jsou domovem pro spoustu rostlin a zvířat. V českých rybnících žijí také ryby, které vidíš na obrázcích. **Přiřaď k obrázkům správná jména ryb. Zjistíš tak název největšího rybníku u nás. Doplň písmenka u názvů ryb do kroužků pod obrázky a přečti je zleva do prava, od shora dolů.**

M Sumec **B** Kapr **Ž** Štika **R** Pstruh **R** Úhoř

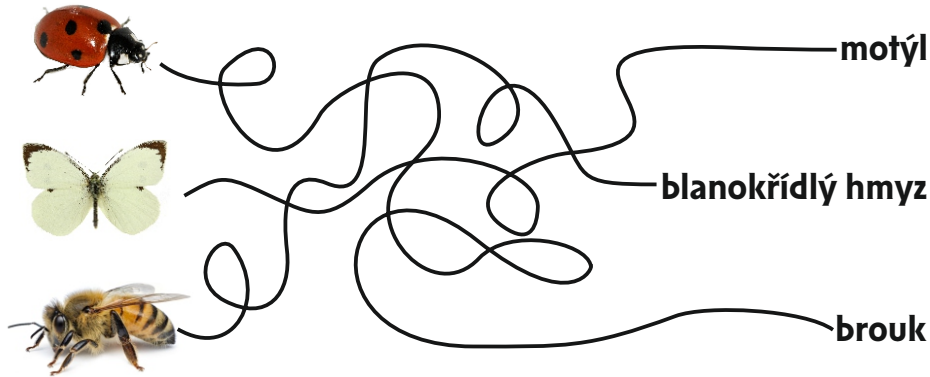
E Candát **O** Amur **K** Okoun



ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Hmyz

Hmyz je fascinující skupinou bezobratlých živočichů, kterou poznáme podle charakteristických znaků. Má typicky šest nohou, často složené oči a tělo rozdělené do tří částí. Tuto rozmanitou skupinu rozdělujeme podle dalších společných znaků do mnoha řádů. Zde máme na ukázkou 3 řády - brouky, motýly a blanokřídlé. **Vem si různé barvičky a rozmotej smotaniny.** Zjisti tak, do jakého řádu patří slunéčko, bělásek a včela.



Pořádně si prohlédni matematické příklady. **Zvládneš vypočítat poslední řádek?** Pokud ho vypočítáš správně, zjistíš latinský název hmyzu.

$$\text{Ladybug} + \text{Ladybug} + \text{Ladybug} = 15$$

$$\text{White butterfly} + \text{Ladybug} + \text{White butterfly} = 17$$

$$\text{Bee} + \text{White butterfly} + \text{Bee} = 14$$

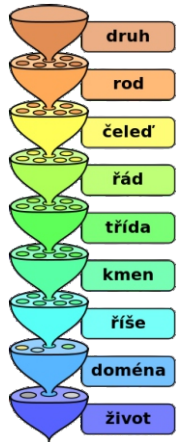
$$\text{Ladybug} + \text{White butterfly} + \text{Bee} = ?$$

14	Hymenoptera	15	Insecta	16	Lepidoptera	17	Coleoptera
----	-------------	----	---------	----	-------------	----	------------

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Taxonomie

Taxonomie je jako velký rodokmen. Vědci třídí organismy do skupin podle toho, jak jsou si podobní. Tyto skupiny mají různá jména → My lidé jsme také součástí taxonomie. Patříme do říše živočichů. Můžeme si také zapamatovat, že patříme do kmene nazývaného strunatci. Když jdeme hlouběji, dostaneme se k třídě savců. To znamená, že jsme příbuzní s živočichy, kteří v mládí sají mateřské mléko. Dále patříme do řádu primátů. Kromě nás do této skupiny patří například různé druhy opic. Náš druh, člověk dnešního typu, se vědecky jmenuje *Homo sapiens sapiens*.



Poznáš, který z obrázků nepatří do zobrazené skupiny? Šrtni ho. Ale dávej pozor! Obrázky se mohou lišit na různých úrovních, jako je říše, třída nebo dokonce druh.



ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Binomická nomenklatura

..... byl vědec, který vymyslel způsob, jak dávat jména rostlinám a zvířatům. Není to tak, že by pojmenoval všechna zvířata. Vymyslel ale speciální pravidla pro psaní jmen různých druhů. Nazval to binomickou nomenklaturou. To znamená, že každý druh dostal dvě jména – první slovo označuje rod a druhé slovo označuje konkrétní druh. Například pták na obrázku 7 se jmenuje káně lesní. **Doplň do křížovky rodová jména ptáků na obrázcích.** Zvýrazněná písmena zapiš do tajenky v pořadí určeném číslem ptáka a zjisti tak jméno tohoto vědce.



ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

↓4
↓6
↓7
K
Á
N
Ě
↓3
↓14
↓19
↓12
↓20
↓5
↓8
↓22
↓21
↓16
↓24
↓17
↓11
↓1
↓9
↓23
↓10
↓2
↓18

1 - křídlo, 2 - zobáček, 3 - ocas, 4 - hlava, 5 - tělo, 6 - křídlo, 7 - křídlo, 8 - křídlo, 9 - křídlo, 10 - křídlo, 11 - křídlo, 12 - křídlo, 13 - křídlo, 14 - křídlo, 15 - křídlo, 16 - křídlo, 17 - křídlo, 18 - křídlo, 19 - křídlo, 20 - křídlo, 21 - křídlo, 22 - křídlo, 23 - křídlo, 24 - křídlo